

Asia: TEM/1033/03.01.01/2017

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi talous- ja velkaneuvonnasta

Kysymykset

Onko esitysluonnos mielestänne hyväksyttävissä?

Kyllä, tietyin muutoksin

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen ja tuottaminen 2 §Kommenttinne tästä pykälästä

Talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen oikeusministeriön alaisuuteen ja oikeusaputoimistoihin on sinänsä kannatettavaa, että kuntien rahoitus poistuu ja palvelun järjestäminen selkeytyy. Esimerkiksi Inarin kunta on vuonna 2016 maksanut 85 % talous- ja velkaneuvonnan kustannuksista. Palvelu on tärkeä kuntalaisille ja ehkäisee syrjäytymistä. Palveluntarve on ollut suuri suhteessa kuntalaisten määrään.

Talous- ja velkaneuvonnan järjestämisessä tulee huomioida alueellinen yhdenvertaisuus ja palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Sähköiset palvelut eivät saa korvata henkilökohtaista asiakkaan kohtaamista, vaan niiden tulee antaa lisäarvoa palvelulle esim. nopeuttamalla kokonaisprosessia. Talous- ja velkaneuvonnassa henkilökohtainen kontakti on tärkeää mm. asiakkaan kokonaistilanteen hahmottamisen ja muihin palveluihin ohjaamisen näkökulmasta. Asiakkaat haluavat tulla asioimaan henkilökohtaisesti tälläkin hetkellä, vaikka etäisyydet ovat pitkät Inarin kunnan alueella.

Talous- ja velkaneuvonnan resursseja ollaan vähentämässä 15–30 % nykyisestä. Tämä on huolestuttavaa, koska nykyisetkään resurssit eivät ole olleet kaikkialla riittäviä, mm. jonot talous- ja velkaneuvontaan ovat jopa kuukausia. Sähköiset palvelut tulevat lisäämään asiakkaita ja yhteydenottoja. Perustoimeentulotuen siirto Kelalle on hyvä esimerkki, mitä resurssien vähentämisestä seuraa. Talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen oikeusaputoimistoihin ei saa heikentää palvelua ja sen tuottamista lähipalveluna.

Ostopalvelut 5 ja 6 §Kommenttinne näistä pykälistä

Ostopalvelumahdollisuus on hyvä alueiden erityispiirteiden huomioimisen näkökulmasta. Kunnat ovat tähän asti joutuneet osallistumaan kustannuksiin ja lain muutoksen myötä ostopalvelutilanteissa palveluntuottajien kustannukset on korvattava täysimääräisesti. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta laissa tulisi olla säännökset sopimusten ehdoista.

Siirtymäsäännökset 11 §Kommenttinne tästä pykälistä

Palvelun siirtäminen oikeusaputoimistoihin tulee turvata riittävin resurssein.

Talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksena tulisi olla vähintään soveltuva ammattikorkeakoulututkinto. Nykyisten talous- ja velkaneuvojien tulee siirtymäsäännöksellä säilyttää kelpoisuutensa. Nykyisin Kuluttajaviraston järjestämä perus- ja jatkokoulutus on ehdottomasti säilytettävä.

Muut mahdolliset kommenttinne esitysluonnoksesta.Pyydämme otsikoimaan kommentit pykälittäin, jos ne koskevat tiettyjä pykäliä.

Esityksestä seuraa, että talous- ja velkaneuvonnan palvelut ja yhteistyö etäännyvät mm. sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Inarissa talous- ja velkaneuvonnan tehtäviä on hoitanut sosiaalityöntekijä, joka on koettu hyväksi. Sosiaalityöntekijä on pystynyt arvioimaan ja auttamaan asiakkaan kokonaistilannetta sekä antamaan palveluohjausta. Oikeusaputoimistoihin siirtyminen aiheuttaa painotuksen siirtymisen juridiikkaan.

Palolahti Mari
Inarin kunta - Sosiaali- ja terveysosasto